

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Milana Podhrázkého a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **X. D. T.**, zastoupen Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2025, č. j. 19 A 39/2024-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 1. 8. 2024, č. j. CPR-17803-3/ČJ-2024-930310-V243 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 2. 2024, č. j. KRPA-122338-84/ČJ-2019-000022-50 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně žalobci uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění platném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a povinnost nahradit náklady řízení dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) shora označeným rozsudkem zamítl. Městský soud uvedl, že správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav, včetně možnosti požádat o pobytové oprávnění ve Vietnamu. Podle městského soudu žalovaný také řádně posoudil přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a Nejvyšší správní soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Předně namítal, že správní orgány i městský soud vycházely z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, zejména nebyly odstraněny veškeré pochybnosti stran rodinného a soukromého života stěžovatele a nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí. Na území ČR sdílí domácnost se svými dvěma nezletilými dětmi, které zde mají povolen trvalý pobyt. Obě nezletilé děti se zde narodily, hovoří česky, prostředí Vietnamu vůbec neznají a nemají k němu žádný vztah. Nezletilé děti ke svému řádnému vývoji vyžadují nepřetržitou přítomnost svého otce, který o ně pečuje, vychovává je a vyživuje. Je nemyslitelné, že by děti vycestovaly se stěžovatelem do země původu. Odcestování dětí by představovalo zásadní zásah do jejich života, a to s ohledem na odloučení od matky i s ohledem na povinnou školní docházku a integraci do české společnosti. Takový postup by zcela zjevně nebyl v nejlepším zájmu nezletilých dětí stěžovatele, neboť je způsobilý významně narušit rodinný život, nebo dokonce způsobit psychickou újmu nezletilým dětem a podstatným způsobem zasáhnout do jejich přirozeného vývoje, výchovy, výživy i vzdělání. Důsledky jeho vycestování do země původu jsou pro jeho rodinu nepředstavitelné, protože celá rodina stěžovatele je ekonomicky závislá na činnosti manželky stěžovatele, která by musela omezit své podnikání natolik, aby se mohla plně věnovat svým nezletilým dětem, což by nutně vedlo k zásadní finanční nejistotě rodiny. Současně připomněl, že není v silách jeho manželky v případě vycestování stěžovatele s nezletilými dětmi finančně zajistit dvě domácnosti na různých koncích světa. Vycestování celé rodiny a následné stěhování zpět je extrémně finančně náročné. Případné krátkodobé návštěvy nemohou nahradit péči, kterou v životě nezletilých dětí stěžovatel představuje. Vycestování by představovalo ukončení podnikatelských aktivit manželky stěžovatele, což by znamenalo jednak existenční ohrožení rodiny, protože příjmy v zemi původu jsou nesrovnatelně nižší než v ČR, a jednak by manželka stěžovatele přišla o příjmy, které je potřeba dokládat v případě žádosti o dlouhodobý pobyt stěžovatele. Dlouhodobá nepřítomnost na území by mohla být důvodem pro zrušení trvalého pobytu i jeho rodinných příslušníků.

[4] Městský soud nesprávně hodnotil dopad rozhodnutí žalovaného do soukromého a rodinného života stěžovatele. Měl za to, že není možné očekávat, že manželka bude schopna takto udržet kvalitu péče o děti a současně zajistit jejich řádnou výživu udržením svého podnikání. K tomu uvedl, že řízení o žádosti o pobytové oprávnění v ČR je v zemi původu relativně zdlouhavé, přičemž funguje na principu tzv. slosovateľné registrace, v níž musí být žadatel vybrán. Teprve poté, co není cizinec úspěšně vybrán ani v rámci druhé slosovateľné registrace, a pokud prokáže, že se během posledního roku nejméně dvakrát

pokračování

neúspěšně pokusil o sjednání termínu k osobnímu podání žádosti o pobytové oprávnění za účelem sloučení rodiny, je mu velvyslanectvím umožněno podání žádosti za stejným účelem bez nutnosti účasti v další slosovatelné registraci. Může se tedy stát, že bude cizinci umožněno podat žádost o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny až za více než půl roku od chvíle, kdy přijel do země původu. Nadto lhůta pro vydání rozhodnutí o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území 270 dnů. Nadto je zcela mimoběžná úvaha soudu, že by mohl cizinec v rámci úspory času požádat o povolení k dlouhodobému pobytu ještě před vycestováním do Vietnamu.

[5] Městský soud se též dopustil bagatelizace zájmů jeho nezletilých dětí a manželky, které musí zohledňovat v testu proporcionality. Sám přitom městský soud vyjádřil pochybnost o úplnosti posouzení přiměřenosti zásahu do nejlepšího zájmu nezletilých dětí. Soud neodůvodnil závěr o tom, že hodnocení přiměřenosti zásahu do nejlepšího zájmu nezletilých dětí v projednávané věci bylo dostatečně skutkově podložené a přezkoumatelné. Bez dalšího aproboval závěry žalovaného, čímž sám zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Jakékoliv podklady ke zjištění a vyhodnocení relevantních okolností soukromého a rodinného života stěžovatele, včetně nejlepšího zájmu nezletilých dětí, však ve správním spisu chybí. Stěžovatel na sebe bere veškeré povinnosti spojené s péčí o děti a chod domácnosti a je pro fungování rodiny zcela nezbytný. To, co městský soud považuje za dočasnou změnu denního režimu rodiny, nutně znamená omezení pracovní doby a tím i výdělku manželky. Má-li přitom rozhodnutí správního orgánu nezpochybnitelný faktický i právní dopad do života dvou nezletilých dětí, jsou správní orgány povinny si opatřit dostatečné množství podkladů, na jejichž základě budou moci definovat nejlepší zájem nezletilých dětí a tento následně poměřovat s protichůdným veřejným zájmem. Nezletilé děti mají ústavně i mezinárodně zaručená práva. Jeho dlouhodobé odloučení od rodiny bude natolik závažným zásahem do nejlepšího zájmu nezletilých dětí, že jej nelze akceptovat. Ochrana rodinného a soukromého života požívá ústavní a mezinárodní ochrany i ve vztahu k jeho manželce. S ohledem na uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný zdůraznil, že kasační stížností může být napaden pouze způsob rozhodování správního soudu, který žalovaný nehodlá blíže komentovat. Proto odkázal na obsah správního spisu v projednávané věci.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, o nichž rozhodoval před krajským (městským) soudem specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu,

a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního právního pochybení krajského (městského) soudu. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského (městského) soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75).

[12] Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).

[13] Napadený rozsudek požadavkům přezkoumatelnosti dostál. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku je bezpečně patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Nejvyšší správní soud si je vědom, že při soudním přezkumu vznikají situace, kdy se soud ztotožní s argumentací jedné ze stran sporu. V takovém případě jistě není jeho úkolem v odůvodnění svého rozhodnutí uměle konstruovat jinou formu pro sdělení téhož, aby se tak za každou cenu vyhnul přímé citaci vyčerpávajících souladných závěrů či odkazu na ně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 Afs 186/2014-58). Městský soud se v napadeném rozsudku neomezil na pouhý odkaz na přezkoumávané rozhodnutí žalovaného, nýbrž rozhodné důvody, o které opřel své závěry, sám důkladně na 14 stranách odůvodnění popsal. Městský soud zevrubně posoudil rodinnou situaci stěžovatele a odkázal na relevantní

pokračování

judikaturu, přičemž vyhodnotil, že dočasné odloučení neznámá zásadní zásah do rodinného života stěžovatele a jeho blízkých. Ke stejnému závěru dospěly i správní orgány, které nepovažovaly rodinné okolnosti stěžovatele za důvod pro nemožnost dočasně odcestovat do země původu za účelem podání žádosti o pobytové oprávnění. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud shledal, že městský soud pečlivě vypořádal podstatu žalobní argumentace a napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Subjektivní nesouhlas stěžovatele s důvody rozhodnutí nečiní napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

[14] Stěžovatel nezpochybňuje, že na území České republiky pobývá nelegálně. Jádrem argumentace spočívá v tom, že městský soud i správní orgány obou stupňů pochybily, pokud neakceptovaly, že okolnosti jeho případu nepřipouští možnost odcestovat do Vietnamu za účelem osobního podání žádosti o pobytové oprávnění v ČR v důsledku nezbytnosti nepřetržité péče o nezletilé děti.

[15] Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv vyplývá přímo z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29; obdobně viz také rozsudky NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, č. 3574/2017 Sb. NSS, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 47/2016-47, ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32), a to i v případě, kdy posouzení přiměřenosti rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců nestanoví přímo zákon. O nepřiměřenost rozhodnutí se v takových případech jedná výjimečně, a to především tehdy, když by rozhodnutí představovalo významný zásah do rodinného života cizince (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS).

[16] Správní orgány a soudy musejí věnovat dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem; a tuto úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, a judikatura ESLP tam citovaná; obdobně též rozsudky NSS ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, a ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52). Jinak řečeno, zájem nezletilých dětí je sice důležitý pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu rodiče-cizince; kritérium nejlepšího zájmu dítěte je však jen jedním z vícera zájmů, které je potřeba zvažovat (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, č. 4034/2020 Sb. NSS, bod 29).

[17] Stávající judikatura týkající se povinnosti posuzovat přiměřenost rozhodnutí dle § 50a zákona o pobytu cizinců z hlediska práva na soukromý a rodinný život a zohlednit zájmy nezletilých dětí cizince byla přehledně shrnuta v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2024, č. j. 10 Azs 311/2023-44 (zvýraznění doplněno). „*Policie vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU cizinci, který na území pobývá neoprávněně a u kterého nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění [§ 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 7. 2023]. Na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění se v rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU nestanoví doba, po kterou se cizinec na území*

nesmí vrátit. Jde tedy o mírnější opatření k řešení neoprávněného pobytu cizince. Přesto toto opatření nemusí být vždy přiměřené: v jednotlivých případech je třeba posoudit kritéria zmíněná v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců (...) Při rozhodování o povinnosti opustit území členských států EU jsou tedy správní orgány povinny uvážit zejména nejvlastnější zájem nezletilých dětí (to ostatně plyne i z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte), rodinný život cizince (povahu a pevnost jeho rodinných vztahů) a cizincův zdravotní stav. Správní orgány jsou též povinny rozhodovat v souladu s mezinárodněprávními závazky ČR, mezi něž patří i závazek neporušovat právo na respektování soukromého života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Musejí tedy zvážit i cizincovy soukromé poměry – délku jeho pobytu na území, jeho věk, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, neznamená, že by uložení povinnosti opustit území členských států EU představovalo nepřiměřený zásah do jeho rodinného života (rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2021, čj. 1 Azs 43/2021-32, bod 24). Ne vždy totiž okolnosti cizincova rodinného života svědčí o zásahu takové závažnosti, že jej nelze učinit ani s ohledem na sledovaný legitimní cíl. Za účelem zjištění závažnosti zásahu do cizincova rodinného života je třeba posuzovat zejména (1) rozsah, v jakém by byl rodinný život cizince narušen; (2) rozsah vazeb cizince a jeho rodinných příslušníků, zejména nezletilých dětí, na Českou republiku; (3) existenci nepřekonatelných překážek rodinného života v cizincově domovském státě; (4) imigrační historii cizince (např. porušení imigračních pravidel v minulosti) a důvody veřejného pořádku; (5) to, zda si cizinec na území České republiky založil rodinu až v době, kdy věděl, že jeho imigrační status, a tím i možnost vést svůj rodinný život na území České republiky jsou nejisté (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2013, čj. 8 Azs 27/2012-65, bod 26; nález Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, bod 13; a v obou uváděná judikatura Evropského soudu pro lidská práva). To vše ale jen tehdy, pokud cizinec dopad do svého rodinného života konkrétně namítá a tento dopad není na první pohled nemyslitelný (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, bod 19). Ani samotná skutečnost, že má cizinec na území ČR nezletilé děti, neznamená, že by nebylo možné mu uložit povinnosti opustit území členských států EU. Hledisko nejlepšího (nejvlastnějšího) zájmu nezletilých dětí má však zásadní procesní význam. Správní orgány a soudy musejí věnovat dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem; a tuto úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40, body 39 až 42 a judikatura ESLP tam citovaná; obdobně též rozsudek ze dne 16. 3. 2020, čj. 5 Azs 404/2019-28, nebo stěžovatelem zmiňovaná věc 5 Azs 314/2020). Jinak řečeno, zájem nezletilých dětí je sice důležitý pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu rodiče-cizince; kritérium nejlepšího zájmu dítěte je však jen jedním z vícera zájmů, které je potřeba zvažovat (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, čj. 5 Azs 220/2019-33, č. 4034/2020 Sb. NSS, bod 29). Účelem řízení v pobytových či azylových věcech, týkají-li se rodiče, totiž není přímo upravit práva nebo povinnosti jeho nezletilého dítěte. Hledisko nejlepšího zájmu tedy není rozhodujícím či zásadním kritériem; přesto je ale jedním z vícera významných kritérií (nález Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, body 52 a 53).“

[18] Co se týče zásahu do zájmu nezletilých dětí stěžovatele, městský soud v napadeném rozsudku velmi podrobně vysvětlil, proč žalobou napadené rozhodnutí z tohoto hlediska ob stojí. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem městského soudu, že se správní

pokračování

orgány dopadem napadeného rozhodnutí na rodinný život stěžovatele zabývaly dostatečně. Správní orgány vyhodnotily, že pro dočasné opuštění území není nutné, aby do země původu vycestovala celá rodina společně se stěžovatelem, ale stačí, pokud cestu absolvuje pouze on sám, popř. s dětmi, pokud je od stěžovatele není možné odloučit. Vycestování stěžovatele nemá devastující účinky na jeho rodinu, jelikož situace dočasné nepřítomnosti jednoho z rodičů není výjimečná a je řešitelná jinými způsoby, například pomocí komerční asistence nebo předškolních a školních zařízení. Z výpovědi manželky stěžovatele se jeví, že dočasné odloučení by sice bylo finančně i časově náročné, nikoliv však neproveditelné. Okolnostmi souvisejícími s finanční situací manželky se městský soud zabýval v bodech 35–36 a 42–43 napadeného rozsudku. Závěry městského soudu týkající se posouzení zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele jsou přezkoumatelné a logické. Nejvyšší správní soud k podstatě a východiskům odůvodnění napadeného rozsudku nemá výhrady. Na uložení povinnosti opustit území Evropské unie je třeba nahlížet jako na zásah do rodinného a soukromého života nejmírnější, neboť stěžovateli nebrání v návratu na území EU, získá-li k tomu potřebný pobytový titul.

[19] Nejvyšší správní soud nemůže dát za pravdu stěžovateli, že by se správní orgány, potažmo městský soud, rodinnými poměry stěžovatele dostatečně nezabývaly. Uzavřely však, že jím tvrzené okolnosti – zejména péče o nezletilé děti a ekonomické důsledky případného vycestování – samy o sobě nenaplnují podmínky pro nemožnost opustit území Evropské unie. Tento závěr odpovídá judikatuře Nejvyššího správního soudu, podle níž samotná péče o děti ani dočasné odloučení rodiče nepředstavují výjimečné či neřešitelné situace (rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 17. 1. 2024, č. j. 10 Azs 156/2022-46, bod 26, či ze dne 24. 2. 2025, č. j. 8 Azs 177/2024-40, bod 23). V posledně uvedeném rozsudku zdejší soud dále připomněl, že ačkoli je nejlepší zájem dítěte důležitým hlediskem, v řízeních, která mají pouze nepřímý dopad na dítě – jako je tomu v tomto případě – musí být tento zájem poměřován s dalšími relevantními okolnostmi, včetně veřejného zájmu na dodržování právních předpisů ČR. Samotná skutečnost, že by mohlo dojít k dočasnému odloučení dítěte od rodiče, proto bez dalšího nepostačuje k závěru, že stěžovateli nelze nařídít povinnost opustit území Evropské unie, neboť jde o nepřiměřený zásah. Stěžovatel netvrdil, že by jeho děti vyžadovaly specifickou či nepřenosnou péči, která by jeho dočasné vycestování objektivně znemožňovala. Uvedené platí i pro konkrétní ekonomické dopady na rodinu. Stěžovatel po celou dobu řízení pouze obecně namítal, že jeho odjezd by ohrozil podnikání manželky a finanční stabilitu rodiny. Na základě takto kusého podkladu nebylo možné učinit spolehlivý závěr o celkových dopadech na chod domácnosti.

[20] Stěžovatel dále namítal, že trvání na pouhé formě právního úkonu představuje přepjatý formalismus. Tvrdí, že setrvání na zákonné formě je v jeho případě neúčelné. Dále poukazuje na údajnou zdlouhavost řízení o žádosti o pobytové oprávnění v zemi úvodu. Jak již zdejší soud konstatoval v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35, „nelze přisvědčit ani námitce stěžovatele, že zásah do jeho soukromého a rodinného života v důsledku napadeného rozhodnutí není přiměřený. Nejvyšší správní soud dal za pravdu závěrům správních orgánů, podle kterých rozhodnutí o povinnosti opustit území sice představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele, ovšem s ohledem na to, že jde o v podstatě nejmírnější opatření pro cizince neoprávněně pobývajícího na území ČR, které není spojeno se stanovením doby, po kterou je cizinci vstup na území ČR zakázán, lze

tento zásah považovat za přiměřený. Stěžovatel sice na území ČR pobývá dlouhodobě (do ČR přicestoval v roce 2005), avšak již od roku 2010 nedisponuje žádným pobytovým oprávněním, za což byl také v minulosti opakovaně sankcionován. Svůj pobyt se snažil různými, i zjevně účelovými (stěžovatel žádal o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU v době, kdy již měl vztah se svou manželkou) způsoby legalizovat, avšak bezúspěšně. Na území ČR má sice rodinu (manželku a dvě nezletilé dcery), tu si však založil již s vědomím svého protiprávního pobytu a musel tak dopředu počítat s tím, že bude nucen si svůj pobyt na území ČR zlegalizovat. Nezletilé děti stěžovatele mohou po nezbytnou dobu, kdy bude stěžovatel muset vycestovat za účelem vyřízení potřebného pobytového oprávnění v zemi původu, setrvat na území ČR se svou matkou. Vzhledem k částečné konsolidaci situace na zastupitelském úřadě v Hanoji spojenou s nefunkčností tzv. Visapointů by nemělo jít o nijak dlouhodobé odloučení rodiny, ale pouze o její dočasné rozdělení z důvodu legalizace pobytu jednoho z jejích členů. Bude tak do určité míry záviset na aktivitě stěžovatele, kdy se mu podaří svou situaci vyřešit.“ V témže rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území „bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR“.

[21] Stěžovatel až v kasační stížnosti namítl, že zastupitelský úřad ve Vietnamu dlouhodobě nezvládá danou agendu a řízení jsou zdlouhavá. Tato tvrzení však neuplatnil v žalobě, a jde proto o nepřipustnou námitku podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nad rámec Nejvyšší správní soud doplňuje, že ve vztahu k dostupnosti zastupitelského úřadu je třeba zkoumat konkrétní skutkové okolnosti konkrétní věci, nikoliv obecná tvrzení. Odůvodněný případ může spočívat i v tom, že je dostupnost úřadu objektivně ztížena. Taková překážka však musí být doložena autentickou osobní zkušeností žadatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 Azs 351/2018-50, bod 24). Stěžovatel se však ani nepokusil o sjednání termínu pro osobní podání žádosti. Nejvyšší správní soud navíc rovněž dovodil, že se situace na zastupitelském úřadu v Hanoji v posledních letech zlepšila (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2025, č. j. 8 Azs 52/2024-47, bod 20).

[22] Podle Nejvyššího správního soudu tedy žádná část stěžovatelem předestřené argumentace nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Stěžovatelem uplatněná kasační argumentace nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. Nejedná se ani o případ zásadního pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[23] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se v důsledku rozhodnutí ve věci samé stal bezpředmětným, proto o něm soud samostatně nerozhodoval (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020-37, či ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 57/2019-23).

[24] Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že podaná kasační stížnost svým významem nepřesahuje podstatně vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

pokračování

[25] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2025

David Hipšr
předseda senátu